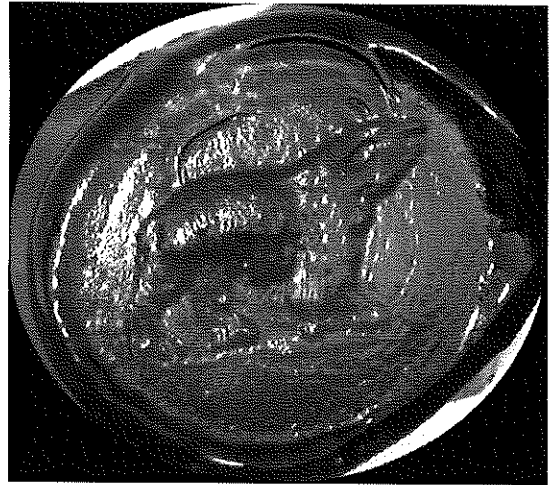

Inleiding

Onlangs ontving ik als cadeautje een los cachet van een kelderfles van de bekende Australische verzamelaar Ray Whyborn. Op dit cachet stond een ijsbeer afgebeeld.

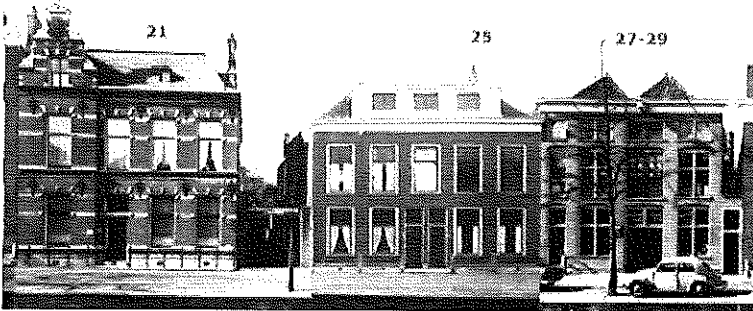
Nergens was echter te vinden welke distillateur dit merk exploiteerde. Via het Jenevermuseum in Schiedam kwam ik in contact met de heer Rein Melchers (inderdaad van de bekende distillateurs familie). Gelukkig wist hij mij te vertellen, dat het merk met ijsbeer gevoerd werd door het bedrijf van "VAN MEERTEN & ZONEN" te Delft. Het merk werd in 1898 in de Nederlandsche Staatscourant officieel vastgelegd.

Ja, dan ga je verder zoeken!!

Historie

Het bedrijf werd in 1823 gesticht door Lambertus Antony van Meerten (Arkel 1769 - Delft 1855). Het was gevestigd aan het Noordeinde 25-29 in Delft. Lambertus was o.m. lid van de Gemeenteraad van 1828 tot 1851. Hij had twee zonen, Nicolaas Gerrit en Huibert Eliza, die beiden ook distillateur werden en een dochter. Huibert (1803-1890) had drie zonen, Lambert, Volkert en Huibert. In 1888 nemen Lambert en zijn jongere broer Volkert het bedrijf van hun vader, de distilleerderij "De Hoop", over. De zaak wordt vervolgens fors uitgebreid tot de "NV Delftsche Distilleerderij, Gist- en Spiritusfabriek voorheen Van Meerten en Zonen". Na 1890 is Lambert alleen nog bij het bedrijf betrokken als grootaandeelhouder.

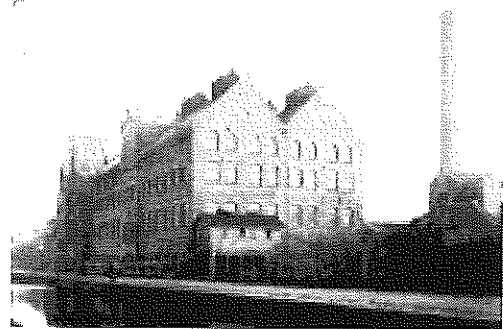

Van Meerten – Delft.

Voor het toentertijd enorme bedrag van 100.000 gulden, verrijst in één jaar tijd een luisterrijk gebouw in neorenaissance stijl, genaamd "Oud Holland".

In het interieur worden antieke bouwfragmenten uit zijn verzameling verwerkt. Modern is echter de centrale verwarming en de aanwezigheid van elektriciteit, gas en stromend water. Lambert is voornemens zijn huis en collectie na zijn overlijden aan de stad Delft te schenken, onder voorwaarde dat het als museum wordt opengesteld. Dit gaat bijna niet door.

Deze Lambertus van Meerten wordt op 29 juli 1842 in Delft geboren. Als oudste zoon is Lambert voorbestemd als mededirecteur van de distilleerderij. Maar zijn echte interesse gaat uit naar het verzamelen van kunst en oude bouwfragmenten. In 1892 is de collectie zo gegroeid dat er een passende omgeving moet komen. Hij besluit daartoe een speciaal huis te laten bouwen aan de Oude Delft.

De Postduif.

De nog niet zo lang draaiende gistfabriek en melassestokerij "De Postduif" in Delft aan de Buitenwatersloot (voorheen Van Meerten & Zonen) ging in 1901 failliet, mede als gevolg van een brand. Het bedrijf en de daarbij behorende distilleerderij De Hoop werden door "J.C. van Marken" overgenomen. De productie van De Postduif werd stilgezet, enkele bruikbare machines gingen over naar de Van Marken Gistfabriek.

Door deze tegenslagen gaat de familie in 1901 failliet. Vlak voor de veiling van huis en haard, richten vrienden van Lambert de "Vereniging Huis Lambert van Meerten" op. Deze vereniging koopt het pand en, zolang het budget dat toelaat, onderdelen van het meubilair en de collectie. Lambert bezit zelf alleen nog bed en kleding. In de wetenschap dat zijn huis toch een museum zal worden, sterft Lambert van Meerten op 1 april 1904 in de ontakelde woning. In 1907 draagt de stichting het huis en inboedel over aan de stad Delft. Het museum wordt geopend in 1909 en is nog steeds te bezichtigen: Oude Delft 199. Tegenwoordig bestaat de collectie uit een historische collectie Delfts aardewerk., [[Oudhollandse tegels / Hollandse tegels], Chinees porselein en antieke 'bouwfragmenten'

De flessen

De meest bekende kelderfles van Van Meerten is die met behakking "V. MEERTEN & C". Hij is 23½cm hoog, 0,75lt, donkergroen, geblazen in een driedelige mal, gevonden in Engeland. Ook in West_Afrika duiken deze van Meerten flessen nogal eens op.

Verder is er nog een kelderfles met cachet in monogram "VM & Z" rondom een anker. De relatie met de distilleerderij is hier duidelijk: een anker is immers het symbool van de hoop. 28cm hoog, 1,60lt, olijfgroen, geblazen, gevonden in Ghana.

Niet zeker is of de volgende kelderfles van "van Meerten" of "van Marken" is. 29cm hoog, 1,55lt, donker olijfgroen, geblazen, cachet "VM", gevonden in Australia.

Gaarne wil ik ons verenigingslid, Nick Lambrechtsen uit Wellington, Nieuw-Zeeland, bedanken voor zijn hulp bij het zoeken naar de geschiedenis van de familie Van Meerten.

Bronnen:

Vriendelijke informatie door de heer Rein Melchers, Schiedam

<http://www.gemeentemusea-delft.nl>

De familie van Meerten, Nederlands Patriciaat, vol 5, 1914, blz. 286-292.

<http://www.archief.delft.nl/>